

HYVÄ UUTINEN? Kirjoitettu joskus 90-luvun alussa. En muista milloin.....	1
Kiristetty evankeliumi.....	2
Löysätty evankeliumi.....	3
Juridinen evankeliumi.....	4
New Age evankeliumi.....	5

Daniel Nylund
 Katso tuoreempia kirjoituksiani; [Teoblogi](#)

HYVÄ UUTINEN? Kirjoitettu joskus 90-luvun alussa. En muista mihin.

*”Pelkään, että uskovaisten uskovaisuus saattaa olla tehokkaimpia esteitä ihmisten uskonnollisen kasvun tiellä meidän yhteiskunnassamme.”*¹ **Terho Pursiainen.**

Useimmat kappaleiden alkuun sijoittamani sitaatit ovat kirjoitustyön jälkeen etsittyjä sitaatteja joita en kommentoi. Tätä Pursiaisen lausumaa en malta olla kommentoimatta. Hän on sekä oikeassa, että väärässä.

Perimmäinen syy siihen miksi ihmiset hylkäävät Jumalan ei ole höyrähtäneissä uskovissa, fanaattisissa profeteoissa tai lakihenkisissä papeissa. Nämä valitettavat ilmiöt voivat olla liiankin tervetulleita tekosyitä, joiden selän taakse on helppo piiloutua.

Kääntyisivätkö ihmiset todella Jumalan puoleen suurina joukkoina jos kristityt eivät hulluuksineen ja tekopyhyyksineen olisi esteinä?

Ehkä kävisikin niin, että mitä puhtaampi kristittyjen todistus olisi ja mitä epäitsekkäämpi meidän elämämme olisi, sitä kiivaammin meitä vastustettaisiin. Vastustus ja vaino ei tietenkään sinänsä ole mikään todiste siitä että joku on tutuuden jäljillä. Se sopii argumetiksi vain niille, jotka eivät koskaan suostu katsomaan itseään peilistä. Silti tosiasiasi jää että nimenomaan Jeesuksen totuudellisuus ja epäitsekkyyys oli se, joka provosoi kaikki muutosta vastustavat demoniset voimat liikkeelle.

Jos todella olisimme enemmän Hänen kaltaisiaan, ehkä useimmat kääntyisivät Jumalan puoleen. Samalla kävisi myös niin, että kristittyjä olisi vaikeampi hymähtäen ohittaa. Me emme enää olisi vain säälittävän ahdasmielisiä tomppeleita tai haastamattoman avaramielisiä kaiken kohtaajia. Me näkisimme ja ymmärtäisimme ihan liikaa. Meistä voisi tulla todella vaarallisia valtasysteemien paljastajia ja liian suurin muutoksiin haastajia. Sytyttäisimmekö silloin sivistyneen pinnan alla olevan vihamielisyyden Jumalaa kohtaan raivoavaksi vainoksi, vai otettaisiinko meidät kiitollisuudella ja arvostuksella vastaan? En tiedä. Ehkä olisimme samalla kertaa sekä puoleensa houkuttelevampia että sietämättömämpiä.

Buberin tapa haastaa epäjumaksi korotettu juutalaisten kansallisuuskiihko ja yritys rakentaa sopua arabien kanssa, ei ollut kovin tervetullut virallisissa piireissä. Useimmat arabitkaan eivät siitä pitäneet. Vaikka Buber ei ollut kristitty, hän oli tässä suhteessa kristillisempi kuin useimmat kristityt. Hän näki Jumalan liian suurena ja

---

¹ Pursiainen. s.134.

sovinnollisena kelvataksena keinotekoisia valtarajoja ylläpitäville ihmisille. He yrittivät käyttää Jumalaa rajojensa perusteluna ja puolustajana, sensijaan että olisivat pyytäneet Häntä auttamaan eroittavien rajojen ylittämässä.

Kiristetty evankeliumi

"Velvollisuus on tehnyt rakkauden ihmisistä opettajia, rankaisijoita, kovia ja sydämettämiä. He ovat pyrkineet innokkaasti voittamaan sinut julistuksellaan, mutta heidän mielenkiintonsa on kohdistunut pelkästään palkanarvoiseen asiaan eikä sydämesi ainutlaatuisuuteen." **Kristos Jannars2**

Valitettavasti Elämän Hengen todellisuus on kaukana monesta kristitystä kodista ja seurakunnasta. Muodollisesta evankeliumista huolimatta henki on se, että olet hyväksytty vain täyttämällä tämän perheen tai yhteisön lain.

Liian monet seurakunnat luottavat edelleen käskyvaltaan enemmän kuin rakkauteen elämän ylläpitäjänä ja edistäjänä, kasvattaen kunnan uskovaisia, jotka ovat alistuneita johtajilleen ja alistavia heikommilleen. Komentovallan savijaloille yritetään edelleen rakentaa kultapäisiä patsaita.

Mutta kullattukaan pää ei tee umpimielistä oikeaoppisuutta ja ankaraa lakihenkisyyttä yhtään sen enempää elämää edistäväksi. Sen piirissä kasvaa vain onttoja vaskisydämiä, joille jokainen muutos on uhka, kaikki erilaisuus on vaara, lapsenomainen vallattomuus pyhänhäväistystä ja kaikenlainen avoimuus vaihtoehtoilta on luopiutta. Kiellettyjen asioiden listalla ei ole vain toisin ajattelemisen, vaan myös toisin tuntemisen, toisin tarvitsemisen, toisin tahtomisen jne.

Elämän tukirakenteet on muutettu vankilan kaltereiksi ja kasvavan ihmisen turvarajoista on rakennettu ylitsepääsemättömiä kasvun esteitä. Niiden sisällä vallitsee täydellinen välinpitämättömyys yksilöllisyydelle. Ihmissuhteet ovat yhtä turvallisia, tiiviitä, kovia ja muuttumattomia kuin kivet kirkon muurissa. Sokea totteleminen on korkein hyve ja uskollisuus itselle suurin pahe. Tottelemattomuuden riski on joutua heitetyksi muurin ulkopuolelle, vailla oikeutta palata takaisin, olematta ainakin päätä lyhyempi.

Olen paljon tekemisissä ihmisten kanssa, joiden lapsuuden ja nuoruuden "evankeliumi" on ollut vaatimusten ja hylkäämisten uskontoa. Heidän uskonratkaisunsa ovat olleet pelon sanelemia ja kulttuurisidonnaisiin sääntöihin alistumista. He ovat eläneet kiristettyjen ihmisten lain alla, kunnes heidän tukahtumisillaan oleva sydämensä on kapinoinut.

Nyt he elävät syvässä ristiriidassa.

He eivät pysty hylkäämään evankeliumia, koska jossain sydämen sopukassa on taju siitä, että kaiken roskan keskellä he ovat kohdanneet totuuden. Yhtä vähän he kuitenkaan uskaltavat antautua Jumalalle, koska eivät enää uskalla peloiltaan luottaa evankeliumin sisältöön. Vapauttaviinkin sanoihin liittyy niin paljon kieroja merkityksiä. Evankeliumin koko sanasto on ladattu täyteen synnin, orjuuden ja kuoleman myrkkyä.

Kun Elämän sanoja tarjotaan hirttosilmukkana, evankeliumia pakkopaitana ja Elämän valoa arkana päiväsädekeijukaisena, joka pelkää pimeyttä, ei ole ihme, että maailma käy joillekin liian vaikeaksi paikaksi elää. Suuri osa tekemästani työstä on näissä risukoissa räppimistä – evankeliumin julistamista ja olemista kiristetyille kristityille.

Jumala ei nujerra seuraajiaan, eikä tee heistä tahdottomia. Hän on Herrojen Herra, jonka edessä jokainen polvi tulee notkistumaan. Silti hän ei luonut sinua ryömimään, vaan kulkemaan omilla jaloillasi.

Löysätty evankeliumi

"Pakanuuden jumalissa on kuitenkin aina jotain suolan makua, mutta mitään mauttomampaa, pinnallisempaa, mitänsanomattomampaa voi tuskin kuvitella kuin, että tehdään Jumalasta sydämellinen höppänä, pikkusielu, jolle kuka tahansa pappi voi lässyttää mitä mieleen juolahtaa. Tällainen jumala-käsite latistaa ihmisen siinä määrin, että en osaa kuvata sellaista latteutta muutoin kuin sanomalla sitä niin latteaksi, että se on säädytöntä. Jumalan tekeminen tuollaiseksi latteudeksi on paljon pahempaa kuin se, että pakanat tekevät hänestä härän tai muun sen tapaisen. Jumalan latistaminen niin, että ihmisenkin on melkein latistuttava hänen nimissään, on paljon pahempaa kuin mikään uskonnonpilkkä." **3 Sören Kierkegaard**

Toiseen laitaan menevät ne, jotka ehkä pelästyneinä vanhan ajan "verisestä evankeliumista" vähättelevät ihmisen ja Jumalan välistä kuilua. He tekevät siitä vain matalan aidan ystävällisen naapurin tontin laidalla, ja rohkaisevat ihmisiä ojentamaan kätensä aidan yli ja tutustumaan Jumalaan, joka asuu naapurissa. Ei ole mitään kriisiä, ei mitään synnintuntoa, ei mistään luopumista eikä mihinkään haastamista.

Usko rationalisoidaan ja yksinkertaistetaan, symbolit selitetään, liturgiat tehdään mukavemmiksi ja mystiikat riisutaan. Kirkko saadaan elegantimmaksi ja eurooppalaisittain salonkikelpoisemmaksi. Vanhan testamentin profeetatkin rökittivät turhia seremonioita, Jeesus ja Apostolit purkivat raskasta pykäläviidakkoa, mutta eivät tehdäkseen uskon helpommaksi. He tekivät sen tehdäkseen uskon vaikeammaksi. Usko ei enää haastanutkaan vain siihen taikka tähän tekemiseen. Jumala kutsui meidät kohtaamaan *koko* itsen ja sellaisena vastaamaan hänelle *koko* elämällämme.

Pitkän lakihenkisyyden kauden jälkeen evankeliumina tarjotaan tänään Jumalaa, joka antaa meille luvan olla. Jumalaa tarjotaan hyväntahtoisena, mutta hieman väsähtäneenä papparaisena, joka suhtautuu kärsivällisesti lastensa törttöilyihin. Minä näen Jumalan intohimoisena rakastajana, joka halusta vapisevana suorastaan vaatii meitä olemaan ja elämään. Jumalan välittäminen näkyy **Lasaruksen** haudalla. Jeesus järkyttyy ytimiään myöten, ja huutaa henkiin herättävän kutsunsa Tuonelan ytimeen. Sellaisena minä näen Jumalan jokaisen ihmisen edessä, joka on haudannut itsensä omaan itseensä.

Hän välittää sinusta, joka olet hautautunut kuoreesi. Jos sinusta on tullut itsesi hauta, välittävä Jumala seisoo sen aukolla ja kutsuu sinut elämään. Se on intohimoisen rakastajan kutsu, joka mustasukkaiseen kiivauteen asti halajaa sitä henkeä, jonka on sinulle antanut. Hän kutsuu halullaan sydämesi salattua totuutta. Hän himoitsee totuuttasi salatuimpaan asti, sitäkin totuutta jota häpeät ja josta koet syyllisyyttä. Hän

ei vain anna sinun olla rauhassa. Hän kutsuu sinut elämään kiivaalla välittämislään. Hän ei ryöstä hautaasi, mutta hän ei myöskään jätä sinua rauhassa piiloutumaan sinne.

Hän on astunut ihmiselämän pimeimpiin paikkoihin, kutsuakseen sinne sidotut elämään. Hän on kuollut kaikki mahdolliset kuolemat voidakseen uudestisyntyttää sinut ja nostaa sinut itsesi haudasta. Jeesuksessa Kristuksessa Jumala ilmaisi välittämisen, joka ei peräänny minkään inhimillisen edessä, eikä karta mitään kärsimyksen muotoa.

Etsi historiasta ja maailmankirjallisuudesta kaikkein intohimoisimmat rakastajat ja löydät vain aavistuksen siitä, kuinka paljon Jumala välittää sinusta.

Ystävyys Jumalan kanssa on typistetty riskittömäksi ja täysin ilmaiseksi koti- ja henkivakuutukseksi, jonka bonuksina tarjotaan taloudellista menestystä, terveyttä ja hyvää oloa.

Jeesuksesta on tullut taivaallinen hyväntekijä joka ystävällisyydessään tuli maan päälle tekemään ihmisille hyvän työn. Missä on jumalallinen intohimo, tuima ja pelottava rakkaus, tuo tuli jonka liekeistä syntyneet Jeesuksen seuraajat uhmasivat heidän polttamiseen sytytettyjä rovioita?

Joka ei jossain vaiheessa ole kokenut Jumalan tavoittamattomuutta, pelottavuutta ja käsittämättömyyttä, joka ei koskaan ole vapissut suuren ja hämmentävän pyhän edessä, on aina valmis luomaan liian sentimentaalisen kuvan Jumalan rakkaudesta. Se mikä herättää vavistusta Jumalan edessä ei vähennä Hänen rakkautensa todellisuutta, vaan antaa sille enemmän painoarvoa ja syvyyttä.

Hän suostuu näkemään myös ihmiselämän kauhituttavan puolen. Hän kohtaa elämän pelottavat käsittämättömyydet silmät auki ja suostuu kaiken keskellä silti uskomaan Jumalaan joka rakastaa, samalla kun hän itse rakastaa tätä m.m. hirvittävää elämää.

Juridinen evankeliumi

En ole erityisen innostunut sellaisestakaan evankeliumin julistuksesta, joka yksipuolisesti korostaa lunastuskuoleman juriidista merkitystä.

En suinkaan kiellä sen olemassaoloa (Paavalihan käytti paljon juriidisia termejä evankeliumia selittäessään), mutta samalla vierastan siltä pohjalta syntyvän julistuksen teoreettista legalistisuutta. Pelastuksesta tulee vain *aseman* muutos. Kadotetusta on uskon kautta tullut pelastettu – mutta olemuksellisesti mikään ei todellisuudessa muutu – eikä edes uskota muuttuvan.

Monella tuntuu olevan minä-se suhde pelastusvarmuuteen, ilman minä-sinä suhdetta Jumalaan.

Kadotus ei ole ainoastaan juridinen syyllisyysongelma, vaan myös todellista kokemuksellista, eksistentiaalista eksyneisyyttä, yhteyden puuttumista omaan itseen, lähimmäiseen, luontoon ja Jumalaan – ei vain teoriassa vaan käytännössä. Jos näin on, niin pelastus merkitsee myös uuden rakkaussuhteen löytymistä Jumalan ja ihmisen välillä, ihmisen suhteessa luontoon, lähimmäiseen ja itseen – ei vain teoriassa, vaan koettavissa olevassa todellisuudessa.

Evankeliumi on pelastusta eristyneisyydestä yhteyteen. Se on kertomus siitä, kuinka **Immanuel** (= *Jumala meidän kanssamme*) on tullut lähelle ja tarjoutuu yhteyteen kanssamme minuutemme ytimessä. Jeesus ei vain sovittanut syntejä – hän sovitti syntisen.

Kun evankeliumista tulee juridiikkaa, pelkkää julistusta tuomitun aseman vaihtumisesta armahdetun asemaan, siitä tulee samalla staattista. Kun puhutaan *suhteesta* kahden minuuden välillä, minä-sinä kohtaamisesta, evankeliumista tulee dynaaminen, koko ajan prosessissa oleva, kasvava ja sisällöltään muuttuva, kypsä ja kehittyvä todellisuus.

Ehkä tasapaino löytyy näiden väliltä: Evankeliumi on hyvä uutinen siitä, että saamme uskossa omia ansaitsemattoman aseman Jumalan lapsina, mutta samalla alkaa myös lapsen henkilökohtainen suhde Jumalaan. Ensimmäinen on ansaitsematon, pysyvä ja muuttumaton. Toinen on koko ajan muuttuva. Asema on turvattu silloinkin, kun suhteessa on etäisyyttä ja kitkaa. Suhde puolestaan voi olla kaikkea sitä mitä suhde voi olla: kylmä, kuuma, etäinen tai läheinen, ristiriitainen tai harmooninen jne. Siinä Jumala osoittaa ottavansa meidät ja elämämme tosissaan olemalla meille jopa vihainen.

Jumalan lapseus on osallisuutta valtakunnan jatkuvaan tulemiseen vielä keskeneräisessä historiassamme. Se on muuttumattoman rakkauden alla lepäämistä, samalla kun se on muuttavan rakkauden alla kasvamista.

Evankelista voi julistaa syntisille vapautusta syyllisyydestä, uskosta vanhurskauttamista kuin taitava juristi, joka yrittää vakuuttaa vangitulle, että tämä on vapaa – senkus kävelet ulos vankilasta. Tämä juristievankelista on asialleen (mutta ei asiakkaalleen) antautunut. Hänellä on läheisempi suhde pykäläkirjaansa kuin niihin, joiden elämää se käsittelee.

Vanki voi mielummin jäädä vankilaansa, koska ei vielä ole tietoa ihmisestä, joka kohtaisi hänet, valistaisi kasvonsa hänen puoleensa ja olisi hänen kanssaan armollisessa yhteydessä, antaisi hänelle edes hetken maistaa lihaksi tullutta evankeliumia. Hänen on vaikea uskoa Jumalankaan tekevän sitä, jos ilosanoman tuoja vain puhuu siitä, eikä ollenkaan *ole* sitä.

New Age evankeliumi

*”Steinerille henki on ilmeisesti jotain korkeampaa kuin se mikä tekee ihmisestä elävän... Mä en rupee selittämään minkä takia se on huuhaata, mutta sanon silti, että mun tunne ei syttynyt siihen korttitaloon.” **Suomalainen X***

Itämainen mystiikka (josta New Age saa päävaikutteensa) kulkee muutosprosessia jonkin matkaa. Matka alkaa siitä, että rauha näkyvän maailman kanssa rikkoutuu ja ihminen ajautuu tai etsiytyy syvempien ristiriitojen tiedostamiseen. Erilaisten meditaatiomenetelmien tarkoituksena on etsiä sellainen yhteys tuonpuoleiseen, jota eivät näkyvän aistimaailman "harhat" häiritse. Intuitiivinen "valaistus" tuottaa suurta tyydytystä ja perillepääsemisen tunnun. Kukin valaistuksen saanut muuttaa yleensä matkansa kokemukset muille opetettaviksi askeleiksi, pelastuksen tekniikaksi ja toimii *guruna* muille matkalaisille.

Muutosprosessi on siis rakenteeltaan samankaltainen kuin kristillisen tien kulkijoilla, mutta sen sisältö ja lopputulos on hyvinkin erilainen.

Valaistus kyllä uudestisyntyttää siinä mielessä, että se vapauttaa yksilön historiallisesta determinismistä, "tähän maailman menoon" mukautumisesta. Yksilö on vihdoin vapautunut perintö- ja ympäristötekijöidensä ohjelmoivasta vaikutuksesta. Hänen identiteettinsä ei enää ole sidottu niihin.

Ongelma on vain siinä, että minuus ei sen jälkeen ole sidottu enää mihinkään eikä kehenkään. Yksilöllistä identiteettiä ei yksinkertaisesti enää ole olemassa. Se ei enää määräydy historiallisesta todellisuudesta käsin, mutta se ei ole löytänyt mitään uusiakaan juuria. Sen pelastus on sen kadotuksessa, vapautumisessa historiasta ja sitä hallitsevasta karman (syyn ja seurauksen) laista.

Ydinkysymys on siis se, minkä tai kenen mukaan muutun, kun ylipäänsä alan muuttua? Minkä tai kenen kautta koen ja määrittelen itseni, kun en enää rajaudu pelkkiin perintö- ja ympäristötekijöihin? Kun usko nostaa minut näkyvän maailman tuolle puolen, mikä tai kuka minua odottaa?

Itämainen vastaus on: ei mikään, eikä ainakaan kukaan, tai sitten kaiken ykseys, jossa vihdoin pääsen vapaaksi yksilöllisen minuuteni harhasta. Minuus ei löydä tunnustajaansa, tunnustajaansa ja siunaajaansa. Se hukkuu tyhjyyteen, (*sunyavadi*) kaikkeuteen tai ykseyteen. Ainoaksi mahdollisuudeksi jää koko ongelman kääntäminen pääläelleen: minuuden kadotus on nähtävä sen pelastuksena. Tyhjiys ei kuitenkaan täyty, vaikka se kirjoitettaisiin kuinka suurella alkukirjaimella, eikä kadotus muutu pelastukseksi vaikka sitä sellaisena tavoiteltaisiin.

Minän ja sinän välinen kuilu ei ylity sillä, että minän ja sinän todellisuus mitätöidään. Minä ja sinä ei tule yhdeksi hyppäämällä meitä erottavaan kuiluun. Se on hengellinen itsemurhayritys, joka on tuomittu epäonnistumaan.

Kristillinen "valaistuminen", silmien avautuminen, poikkeaa itämaisestä ainakin kahdella tärkeällä tavalla:

Ylevä epäkohtaaminen

*"Sen vuoksi aistimaailmaa ei tarvitse asettaa syrjään ikäänkuin näennäismaailmana. Ei ole olemassa näennäismaailmaa, on vain maailma... Puhtaaseen yhteyteen astuminen ei merkitse kaikesta pois katsomista, vaan kaiken näkemistä Sinässä."*⁴

Martin Buber

Jumala kohtaa ihmisen historian keskellä, ei sen ulkopuolella.

Hän, joka uskoo minuuden yhtymiseen kaiken syliinsä sulkevaan yhteiseen minuuteen tai persoonattomaan ykseyteen, pitää yleensä jokapäiväistä elämää, joko pelkkänä harhana, tai korkeintaan valmistautumisena ykseyden kokemiseen. Sensijaan että hän keskittyisi todelliseen yhteyteensä luodun kanssa ja etsisi elämän pyhyttä siitä, hän aina etsiytyy mystisiin ykseyden kokemuksiinsa, jotka koko ajan keventävät minä-sinä suhteiden painoarvoa. Ylevinä ykseyden hetkinä minä-Sinä dialogi on hiljaa. Ei ole olemassa Sinää. On vain suuri ja yhteinen Itse johon ei myöskään voi olla yhteydessä. Ykseydessä ei voi olla yhteyttä, koska yhteys edellyttää erillisyyttä. Se on

---

⁴ Sinä ja Minä s.105, 107.

ylevä ja hengellisen tuntuinen tapa olla epätosi. Ylevyys ei kuitenkaan tee kokemuksesta enemmän totta.

Kun tällaisessa svääreissä elävä ihminen palaa ylevistä mystiikan kokemuksistaan takaisin arkeen hän näkee tavallisen elämän parhaimmillaan toisarvoisena ja pahimmillaan täysin epätodellisenä. Mystisestä ykseydestä tulee *meditatiivinen piilopaikka*, johon voi paeta intohimoisen ja tylsän elämän keskeltä. Täällä epäkohtaamisen maailmassa kipeä kuilu on aina edessämme. Sensijaan, että hän lähtisi olemaan rakastavasti ja täysipainoisesti läsnä toiselle, hän pakenee mietiskelyn kautta maailmaan, jossa kukaan ei ole hänelle Sinä, vaan kaikki on siunatusti yhtä. Siellä ei ole mitään vaikeaa dialogia minän ja sinän välillä. Siellä ei ole edes surullisen yksinäistä monologia. Siellä ei ole mitään, eikä ketään.

Mutta yksi tai useampi *sinä* odottaa kotona, vanhempien, puolison, lasten tai ystävien muodossa. Heidän edessään näen itsestäni kuvan, joka on vähemmän imarteleva. Kuka tahansa joka lähtee totuudessa kohtaamaan maailman ja maailmassa elävän *sinän* kohtaa myös Jumalan joka elää jokaisen kärsivän *sinän* pahoinvoinnissa.

Lutherin paluu luostarista arkimaailmaan oli rajuin vallankumous 1500 vuoteen. Luostariin menemiseen liittyvä kieltäytyminen oli lastenleikkiä verrattuna siihen minkä hän teki seuratakseen Jeesusta tavallisen elämän keskellä.

Buber luopui tuonpuoleisesta ykseysmystiikastaan ja päätti kohdata sen mitä Jumalasta on kohdattavaissa historiallisen prosessin keskellä minä-sinä suhteen kautta.

Tuonpuoleisella Jumalalla on tämänpuoleisessa maailmassa havaittava hahmo ja luonne.

Modernisoituun itämaiseen mystiikkaan perustuva Uuden Ajan evankeliumi ei näe Jumalan työtä historiassa. Se on rakastamisen haasteisiin turhautuneen ihmisen pyrkimystä päästä historian ulkopuolelle. Uuden Ajan pyhimys istuu lootus- asennossa, silmät kiinni, katsellen sitä, mikä ei ole. Kristitty vaeltaa historiassa silmät auki, seuraa sydämellään Jumala työtä historiallisen prosessin keskellä ja osallistuu siihen koko olemuksellaan.

Jeesus Kristus sekä vapauttaa meidät historiallisesta sidonnaisuudesta että juurruttaa meidät yhä syvemmin historiaan —ei vain *olemaan* historiaa, vaan *tekemään* historiaa. Se, joka vain on historiaa, kadottuu historiaan. Kristuksen seuraaja on uudestisyntynyt Hengestä, joka ei ole *sidottu* aineelliseen maailmaan, mutta on rakkauden kautta *sitoutunut* siihen. Uudestisyntynyt minuus ei ole vain historian tuote, vaan historian tuottaja.

Jos hengellisyytemme ei oikeasti tuo lisää todellista hyvyttä ja Jumalan kunnioitusta arkeen, se on vain esoteerista makeutusainetta, joka turruttaa aistit arjen karvaudelta ja irroittaa käytännön elämän haasteista.

Kristillisen valaistuksen saanut ei ole perillä, staattisessa tilassa, vaan aloittaa oman kulkunsa tiellä, joka on Jeesuksen Kristuksen tie kärsivän maailman keskellä. Sen jokainen askel johtaa syvempään totuuteen itsestä, toisesta, maailmasta yleensä ja Jumalasta erityisesti. Se on matka ikuiseen uskoon, toivoon ja rakkauteen.

Valaistus ei ole pitkän muutosprosessin loppu, kaiken sammuminen *nirvanaan* tai *mokshaan*, vaan ikuisen muutos- ja luomisprosessin alku, osallistuminen ikuisesti kasvavaan rakkaussuhteeseen jatkuvaa luomistyötä tekevän Jumalan kanssa. Se luomistytä tapahtuu tässä ja nyt – jokaisessa kohtaamisessa sinän kanssa.

Ylevä itsetömyys

*"Jumalalle ei taida olla ollenkaan samantekevää pidättääkö ihminen itsensä Häneltä vain antaako hän itsensä Jumalalle kokonaan. Tämän pidättämisen tai antamisen päätöksen kautta ihminen voi koko olemuksellaan tulla osalliseksi joko Jumalan salatuksi jäämiseen tai ilmoitetuksi tulemiseen."*⁵ **Martin Buber**

Jumala vahvistaa minuutta, ei poista sitä.

Kristillisen valaistumisen seuraus on sitoutuminen Kristukseen ja antautuminen minä-sinä suhteeseen Hänen kanssaan. Sen antautumisen ja sitoutumisen kautta molempien osapuolien sekä erillisyyttä ykseys (rakkauden kautta) tulevat koko ajan selvemmiksi. Valaistuneen identiteetti ei häviä saatuaan valoon, vaan selkenee sen paisteessa.

Vanhan Testamentin profeetat sanoivat *"Minä, en kuitenkaan minä, vaan Jumala."* Jeesus sanoi: *"Minä, en kuitenkaan minä, vaan Isä."* Paavali ja muut Jeesukseen uskovat sanoivat: *"Minä, en kuitenkaan minä, vaan Kristus minussa."*

Minuus ei hävinnyt, eikä sekoittunut toiseen (Paavali ei koskaan sanonut: *"Minä olen Kristus ja Kristus on minä"*). Päinvastoin, minuus tuli vahvemmaksi ja selkeämmäksi, koska sen olemassaolon alku ja loppu, ylläpitävä voima ja keskus on Kristuksessa. Minuus ei enää elä yksinäisyydessä, vaan rakkaussuhteessa Kristukseen "Hengessä ja totuudessa."

Itämaisessä valaistumisessa erillisyyden ja ykseyden paradoksi ei toteudu. Se luhistuu ykseyden puolelle ja joko samaistaa minuuden jumaluuden kanssa tai hävittää minuuden jumaluuden kustannuksella.

Kristillisessä valaistumisessa toteutuu kaksi näennäisesti yhteensovittamatonta asiaa samanaikaisesti: Jumalan ja ihmisen ykseys ja erillisyyttä. Rakkauden mystiikka luo ykseyden: *Minä Sinussa ja Sinä minussa*. Samalla siinä toteutuu selkein mahdollinen erillisyyttä: *Minä rakastan Sinua ja Sinä rakastat minua*. Ikivanha samuuden ja erilaisuuden arvoitus, ykseyden ja erillisyyden paradoksi, tulee ratkaistuksi ja löytää täyttymyksensä ihmisen ja Jumalan minä-Sinä kohtaamisessa.

Myös kristillinen opetus nöyryydestä on kautta historian saanut perverssejä muotoja, jotka huipentuvat itsehalveksuntaan, ruumiin pahoinpitelyyn ja kaikenlaiseen minuudesta irti pyristelemiseen. Jumalan kohtaaminen edellyttää kyllä luopumista itsekeskeisyydestä, mutta ei minuudesta. Nöyryys on suostumista siihen mitä on, ei yhtään vähempään eikä yhtään enempään. Samalla se on suostumista siihen että myös Sinä olet.

---

5 Eclipse of God. s. 76,77.

Vasta kun olen havainnut täysin mahdottomaksi tulla yhdeksi Sinun kanssa, vasta kun olen lopultakin luopunut kaikista yrityksistä tehdä sinusta minän tai *minusta sinän*, voin oppia todella kunnioittamaan sinua. Tämä pätee sekä suhteessa Jumalaan että ihmisiin.